

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae
Historiae Decas Prima**

Martini, Martino

Monachii, 1658

Primus Imperator Faus sive Uus dictus. Imperavit annis VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

MARTINI MARTINII
è Societate Iesu,
SINICÆ HISTORIÆ
LIBER QUARTUS
De tertia familiâ CHEVA.

PRIMUS IMPERATOR
FAUS sive UUS dictus.

Imperavit annis VII.

FRANCIS Rincipio imperij FAU s nomen mutavit, UU S exinde dicitur, quod bellicosum sonat. Et hinc morem illum manasse crediderim, ut Imperatorum nomina etiam nunc mutentur apud hanc gentem, cum summæ rerum præficiuntur, quemadmodum ferè aliud nomen adsciscit, qui Romanus tantum Pontifex eligitur.

Cyclo 27. anno:

16. ante Chris-

tium 1122.

Imperatores

inito regno

nomen iste-

tant.

Omnium primò senescentem ignaviā C H E I rempubl. in meliorē statum reducere aggressus est. LUKE N G O devicti à se Imperatoris filio antiquam familie XANG A dynastiam dedit, addito adjuvatore QUONXOO magnæ authoritatis Praefecto. Ipse in occidentem transfert regiam in urbe, quæ hodie provinciæ XENS I princeps, S I G A N dicta, constitutam. Cum regiā mores quoque mutati. Captivi deinde omnes emissi è carcere, beneficium Imperatoris summā celebrantes lætitia. Erat inter eos K I C I U S, ille, quem suprà diximus, insaniam fingentem, à C H E O in carcerem fuisse detrusum. Tum pecuniam è destructis theatris, palatijs, rebus alijs, quarum sumtus quam usus major, conflatam sparsit in egentes, vel eos, quibus à C H E O per vim fuerat ablata; reliquā in novam regiam translata. Subinde K I C I U M ad se vocat, qui de Cælo, de elementis, de bona rerum publicarum rectione multa præclare dissenserit, quæ referre longum es- set. Doctrinæ merces C O R E A peninsula fuit, cui cum plenâ potestate

M 2.

regem.

regem illum imposuit, penitus immunem altioris imperij. Regnum illud ad hæc usque tempora est penes K I C I I posteros; quanquam, quoties novus rex eligendus, ad Sinarum Imperatorem legationem mittit approbationis & coronæ petenda causâ, Imperatoris amicum se, non subditum nominans.

Par honor habitus antiquis familijs omnibus, quarum posteri dignitate regulorum exculti. Prima familia ex ijs, quarum nomen extat, X I N N U N G I dicta, in Provincia X E N S I, ubi H U N G N U N G civitas, eo est honore aucta; proxima H O A N G T I I, quod est in provinciâ, cui nomen H U Q U A M, regnum Zu dictum. Tertia Y A I olim Imperatoris eo loco, ubi Su quondam, nunc P E K I N G est. Quarta verò familia X U N I, cui C H I N urbs provinciæ H O N A N E habitata, modò K A I F U N G dicitur, istius provinciæ caput, ad hunc honorem ascendit. Quam ibidem secuta est Y U I quondam Imperatoris posteritas, pari donata clientelâ.

Haud minor officiorum erga Præfectos exstitit remuneratio. L I N X A N G U M, quem in venatione fortè obviam habuit, C I, C H E U C U N G U M verò ejus affinem L U, regulos creavit. X O S I E N O Y E N, quod est provinciæ, quæ hodie P E K I N G dicitur, regnum, obligit; alias præterea multos auxit honoribus, de quibus parùm refert cognoscere. Illos autem nominavi, quod inde major lux est accessura progredienti historiæ. E sua stirpe regulos beneficiarios quindecim instituit, Imperatori monumentum.

Colai in Imperatorem pietatis.

Hæc ab illo præclarè acta, cùm ad circumiacentes barbaras gentes secundi rumores differrent, ad tributa denuo petenda, & accipientes leges revocârunt. Anno imperij secundo Il u s in gravem mortuum delapsus est. C H E U C U N G U S, cui supremam Colai præfecturam mandaverat, de illius salute sollicitus, opem institit à C a l o petere. Sacrum enim in avorum aula faciens, ita precatus esse dicitur. Vos ò quicunque in concilio Calestium gratiâ valetis, calum exorate, ut Imperatorem terris commode diutius, & ejus loco me suscipiat. Tantum parcat Imperatori, donec res communem utilitatem continentem ordinet, imperiumque penè collapsum constituant. Non in cassum missæ preces. Altero enim die Imperator convaluit, & in rempublicam summo cum studio ad extremum usque spiritum incubuit. Nihil enim unquam ei quicquam populi curâ erat antiquius. Neque verò efficere potuit, quin varia interim bella existerent, nonnullis rebellionem facientibus.

Quos

Quos tamen omnes Præfectorum armis fractos domitósque coēgit ad obsequium redire. Quo autem pōsto CH EUC UNGU S pro Imperatore victimam sese deoverit, ipse scriptum reliquit in sacris divinationum libris; quos arce aurea inclusos, in avorum aula servabat, ciūisque rei memoria pōst magno fuit usui, ut ostendemus paulò infra.

SECUNDUS IMPERATOR CHINGU S.

Imperavit annis XXXVII.

CHINGU S ab Vo patre sceptri relictus heres, aetate nondum Captā imperio, dum matureceret, eximium interīam adjutorem CH EUC UNGU M habuit. Hic namque cūm huic familiæ cu-
peret, factūmque veller ex animo, Imperatorem adhuc puerum juxta demortui parentis sepulchrum exstructā domo inclusum cum præ-
ptore, virtuti studere jubet; ipse tutelæ officio rem publ. administrat. In quo tanta ejus prudentia atque moderatio eluxit, ut reguli benefi-
ciarij ad unum omnes, nullā prorsus invadendi ab eo imperij suspi-
cione ultro venientes, in ejus tanquam Imperatoris fidem ac cliente-
lam conferrent sese, sine armis, sine secessione. Illud dignum miratu,
siquid delinqueret Imperator; PEKINUM (id præceptorī erat no-
men) verberibus exceptum spectante puero, simul ut cā pānā se di-
gnum agnosceret, simul ut in posterum ita se gereret, ne præceptorem
suum subjiceret verberibus. Tanta est enim apud Sinas præceptorum
veneratio, tantus amor, ut in hoc ante reliquias nationes videantur
aliquid habere singulare. Nunquam discipulus adversā fronte præ-
ceptorī considet, sed in loco humiliori. Et hoc non modō servatur,
dum illi dat operam; sed etiam deinceps, quoad vixerit. Semper il-
lum nominat præceptorem, qui titulus apud Sinas summus habetur;
semper se discipulum; Ac licet discipulus superiorem teneat aliquan-
do gradum dignitatis, quam præceptor; hunc tamen eadem ille ve-
neratione, quam antè prosequitur. Similiter in consuetā salutatione,
quam non voce, sed scripto sibi mutuam more gentis, impertunt, ac-
cepto, redditōque nomine, discipulum se scribit. Præceptor autem re-

Cycle 19. anno
23. ante Chro-
stum 1115.

Schola iuxta
sepulchrum.

Præceptora disci-
pulis præceptor
tuit.

Præceptores in
presso Sinae.

M 3

salutans